

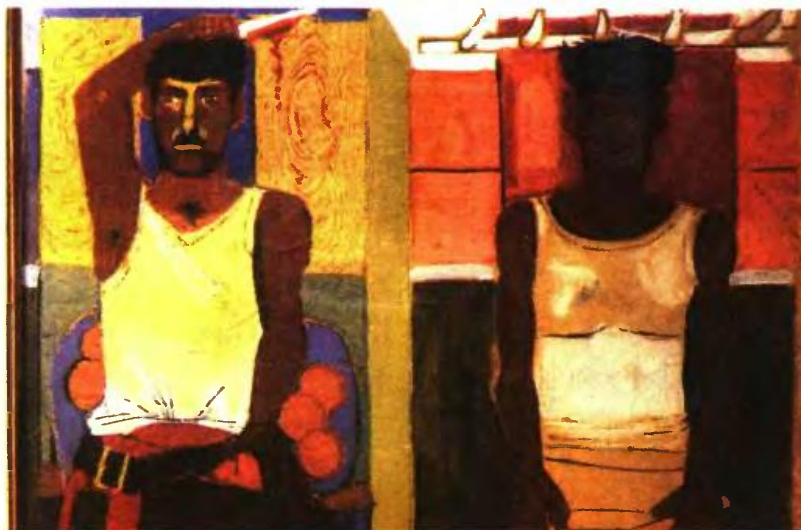
1. ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ

Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/12/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/12/2019

Σελίδα: 34

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Έκθεση με έργα του Κοσμά Ξενάκη από το ΜΙΕΤ στο Μέγαρο Ευνάρδου έως τις 28 Μαρτίου 2020.

«Πρωταγωνιστές» της καθημερινότητας

Κοσμάς Ξενάκης: Χασάπηδες και Κριοφόροι

Του Γιώργου Σ. Κουλουβάρη
gkoul@nftemporiki.gr

Το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) διοργανώνει και παρουσιάζει - έως τις 28 Μαρτίου 2020 - την έκθεση «Κοσμάς Ξενάκης: Χασάπηδες και Κριοφόροι», στο Μέγαρο Ευνάρδου [Αγ. Κωνσταντίνου 20 & Μενάνδρου].

Ο Κοσμάς Ξενάκης (1925-1984) υπήρξε ένας από τους πιο καινοτόμους και συγχρόνως από τους πιο ερμητικούς Έλληνες καλλιτέχνες της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, δημιουργός που κινήθηκε με εντυπωσιακή συνέπεια και απαράμιλλη ποιότητα σε ένα ευρύ φάσμα εκφραστικών περιοχών, πειραματιζόμενος με τη μορφή, τα υλικά, την ίδια την έννοια του καλλιτεχνικού έργου. Υπήρξε ζωγράφος, γλύπτης, χαράκτης, σκηνογράφος, δημιουργός σύνθετων δράσεων/χάπενινγκ και βέβαια αρχιτέκτονας, που δεν δίστασε να αναμετρηθεί με τη μνημειακή κλίμακα και τη δημιουργία έργων που παρενέβαιναν στο τοπίο.

Άρχισε να δουλεύει το θέμα των νεαρών χασάπηδων περί τα μέσα της δεκαετίας του 1940. Ήταν η εποχή που, μαζί με τους Ροζίτα Σώκου, Νίκο Γεωργιάδη και μερικούς ακόμη νέους, σπούδαζε κοντά στον Γιάννη Τσαρούχη, στη βραχύβια ιδιωτική σχολή ζωγραφικής που είχε ιδρύσει ο τελευταίος εκείνη την περίοδο. Ο Ξενάκης δεν ενδιαφερόταν τό-

τε αποκλειστικά για το θέμα του χασάπη. Επιπηρεασμένος από τον Τσαρούχη και τον Διαμαντί Διαμαντόπουλο, αρεσκόταν να απεικονίζει σκηνές της καθημερινής αστικής ζωής: ποδοσφαιριστές, μανάβηδες, λουόμενους και, φυσικά, χασάπηδες.

Σταδιακά, η μορφή του χασάπη, τόσο στην καθημερινότητά του (μέσα στο χασάπηκο κόβοντας κρέας ή έξω από αυτό σφάζοντας) όσο και σε μια εξιδανικευμένη απεικόνιση (που παραπέμπει στους μοσχοφόρους της αρχαιότητας) γίνεται βασικό θέμα στην τέχνη του Ξενάκη. Ένα χασάπηκο συγκαταλέγεται μεταξύ των έργων που εξέθεσε στο Ζάππειο το 1949, στην α΄ έκθεση της Ομάδας «Αρμός», ενώ τρία χρόνια αργότερα, το 1952, στη β΄ έκθεση του «Αρμού», τα εκτιθέμενα έργα αυτής της θεματολογίας είναι επτά. Ενταγμένα στο πνεύμα της «ελληνικότητας» που κυριαρχούσε στα πρώτα χρόνια της μετεμφυλιακής περιόδου, τα έργα της συγκεκριμένης ενότητας μαρτυρούν επιδράσεις από τον Τσαρούχη, τον Διαμαντόπουλο,

Κοσμάς Ξενάκης, 1925-1984.

αλλά και τον Henri Matisse.

Το 1954, ο Ξενάκης θα μεταβεί στο Παρίσι, προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές του στην αρχιτεκτονική. Εκεί θα έρθει σε ουσιαστική και γόνιμη επαφή με τη γαλλική τέχνη και ειδικά με το έργο του Πικάσο. Μάλιστα, με τον καιρό θα εγκαταλείψει όλα εκείνα τα θέματα που τον απασχόλησαν τα χρόνια 1944-1954 - όλα εκτός από δύο: τους χασάπηδες και τους λουόμενους, που θα αποτελέσουν τα μοναδικά ίσως θέματα που δούλεψε κατά την παραμονή του στη Γαλλία (1954-1957). Ειδικά το θέμα των χασάπηδων τον απασχόλησε έντονα, σε μεγάλες συνθέσεις από χαρτόνια, κάρντιμπορντ και χαρτιά εφημερίδας. Σχηματοποιώντας ολοένα και περισσότερο τη μορφή του χασάπη, που κάνει πια κάθε πθογραφικό χαρακτήρα, δίνει συνθέσεις ρυθμικές, αφαιρετικές, που παραπέμπουν στη γεωμετρική τέχνη του 9ου π.Χ. αιώνα.

Στην έκθεση, που φιλοξενείται στο ισόγειο του Μεγάρου Ευνάρδου, παρουσιάζονται περισσότεροι από εξήντα πίνακες ζωγραφικής και περίπου ογδόντα σχέδια με θέμα τον χασάπη, από τις πρώτες προσπάθειες του καλλιτέχνη έως και τα σχεδόν αφηρημένα έργα της παρισινής περιόδου. Την επιμέλεια της έκθεσης έχει ο διευθυντής του ΜΙΕΤ, Διονύσης Καψάλης. Ωρες λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή 11.00 - 18.00 & Σάββατο 11.00 - 17.00. [SID:13201066]